


היום נלמד בעזרת ה':

פסחים דף קו

רב יעקב בר אידי לא היה מברך על יין שהיה בכד ששתו ממנו. רב אידי בר שישא לא היה מברך על יין שהיה בכוס ששתו ממנה, אבל לא הקפיד אם שתו מהכד. מר בר אשי לא היה מברך על יין שהיה בחבית ששתו ממנה.  מדובר דווקא לעניין קידוש הבדלה וברכת המזון, שהם הקפידו לא לברך על יין פגום, אבל בוודאי שחייב לברך עליהם בפה"ג אם סתם רוצה לשתות.

תנו רבנן וכו': עיקר הקידוש הא בליל שבת, שכן נאמר "**זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ**", כלומר שיש לקדשו בשעה שהיום מתקדש בכניסתו.

על קידוש היום לא אומרים שום ברכה, אלא רק בורא פרי הגפן. וזה משום כבוד שבת - שיהיה הבדל בין סעודת חול לסעודת שבת.

רב אשי היה בעיר מחוזא, אמרו לו שיעשה להם 'קידושא רבה' (= קידוש גדול), חשב רב אשי מהי כוונתם? והרי בכל הברכות של קידוש על יין פותחים בבורא פרי הגפן, לכן הוא פתח בבורא פרי הגפן והאריך בה כדי לראות האם מישהו מהמסובים ימהר לשתות, ובכך הוא יבין שהם לא מברכים ברכה נוספת בקידוש. ואכן הוא ראה זקן אחד שהתכופף לשתות.

מי שלא הבדיל במוצ"ש, יכול להבדיל בכל השבוע. אמר רבי זירא שרק עד יום רביעי אפשר (= לא כולל רביעי), מפני שעד יום שלישי זה שייך לשבת שעברה, ומים רביעי זה כבר שייך לשבת הבאה.

לענין גיטין וכו': מי שאמר לאשתו 'הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתיים זוז אחר השבת', אם היא נתנה לו אותם ביום ראשון / שני / הרי שהיא מגורשת, מפני שעד יום שלישי זה שייך לשבת שעברה, ואם היא נתנה לו אותם מיום רביעי והלאה אינה מגורשת, מפני שהוא כבר שייך לשבת הבאה.

אבל לעניין ברכה על האש במוצ"ש - אם לא בירך במוצ"ש שוב אינו מברך, לפי שתחילת ברייתו הייתה במוצ"ש.

(המשך בדף הבא ↓)

הנוטל ידיו לסעודה לפני הקידוש, לא יקדש על היין, אלא אחר יקדש במקומו והוא יצא ידי חובה בשמיעה ושתיה, לפי שהקידוש הוא 'הפסק' בין הנטילה לאכילה והרי זה כהיסח הדעת. (= אבל שתיית היין אינה נחשבת להיסח הדעת, מפני שהוא אינו מברך בעצמו).

רב כשהייתה הפת חביבה עליו היה מקדש על הפת, וכשהיין היה חביב עליו היה מקדש על היין.

אמר רב הונא אמר רב: מי שטעם דבר מאכל לפני קידוש הלילה, לא יקדש כל הלילה, אלא רק מחר לפני הסעודה.

נחלקו האמוראים האם מי שטעם לפני הבדלה מבדיל - כיון שבהבדלה אין להחמיר כמו בקידוש, או שלא מבדיל - כמו בקידוש.

רב ירמיה בר אבא שכח וטעם לפני הבדלה, הביאו לו כוס ועשה הבדלה.